
ВЕБПОРТФОЛІО НАУКОВЦІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ПІДТРИМКИ НАУКИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Наталія Ніколаєнко

Державний біотехнологічний університет
Наукова бібліотека
ORCID iD: 0000-0003-1700-6540

Олена Рибальченко

Державний біотехнологічний університет
Наукова бібліотека
ORCID iD: 0000-0002-1283-2029

Анотація: в статті висвітлено досвід вирішення завдань інформаційно-аналітичної діяльності в Науковій бібліотеці ХНТУСГ (нині – НБ ДБТУ) за допомогою створеного електронного інформаційного ресурсу ««Веб-портфоліо науковців ХНТУСГ»».

Ключові слова: бібліотека університету, профілі науковців, наукометрія, інформаційно-аналітична діяльність.

Одним із важливих напрямків діяльності сучасної університетської бібліотеки сьогодні є забезпечення ефективної інформаційно-аналітичної підтримки наукових досліджень в університеті, що є важливою умовою підвищення їх якості, дієвим засобом широкого розповсюдження наукового доробку вчених, інтеграції вітчизняної науки до європейського науково-освітнього простору. Запровадження в діяльність бібліотеки методів інформаційно-аналітичного моніторингу та бібліометричного аналізу публікаційної активності науковців та установи базується на використанні наукометричного інструментарію баз даних наукової інформації Scopus, Web of Science, Google Scholar. Джерельну базу для оцінювання результативності дослідницької діяльності складають бібліометричні профілі науковців Author ID в Scopus, ResearcherID в WoS, ID у ORCID, бібліометричний профіль у Google Scholar, які надають інформацію для пошуку, збору, аналізу та оперативного відображення показників публікаційної активності науковців.

Для удосконалення системи моніторингу публікаційної активності науковців бібліотеки ЗВО України створюють власні системи обліку профілів

вчених у вигляді реєстрів авторських ID, як наприклад в НТБ ХАІ, «Публікаційний профіль університетської науки» в НТБ ДНУЗТ ім. В. Лазаряна, «Бібліометричні профілі співробітників Університету» в НТБ НТУ «ХАІ», «Наукометричні портрети вчених університету» в бібліотеці ВДПУ ім. М. Коцюбинського, «Бібліометричні профілі науковців Університету» в НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, «Бібліометричні профілі вчених Університету» НБ УжНУ тощо.

Незамінним інструментом моніторингу розвитку науки в ХНТУСГ (нині – Державному біотехнологічному університеті, ДБТУ) став інформаційно-пошуковий електронний ресурс «Веб-портфоліо науковців ХНТУСГ» [1]. Ця система демонстрації наукометричних показників вчених ХНТУСГ була розроблена фахівцями Наукової бібліотеки з метою упорядкування всього наукового доробку автора-науковця і створення єдиної точки доступу як до бібліографічних даних та повнотекстових матеріалів (за наявності), так і до бібліометричних показників публікаційної діяльності. Для кожного автора створено персоніфіковану сторінку, яка включає: прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, місце роботи, перелік публікацій, з посиланнями на повні тексти документів (у разі наявності). Для актуалізації даних у цьому ресурсі дуже важливою є тісна співпраця між викладачами і бібліотекою, яка зумовлює своєчасне наповнення баз даних «Праці співробітників ХНТУСГ», «Дисертації та автореферати дисертацій» та «Охоронні документи» і відповідного авторитетного файлу «Індивідуальний автор», які є підґрунтям для Веб-портфоліо [2].

Також ресурс надає інтерактивні посилання до ідентифікатора науковця в ORCID, облікових записів в базах даних Scopus, Web of Science, Google Scholar, які виступають вагомим джерелом інформації для пошуку, збору, аналізу та оперативного відображення показників публікаційної активності науковців. Крім того у Веб-портфоліо містяться посилання на сторінки винахідника в ресурсі Укрпатент та до його інформаційної сторінки на сайті університету.

Так як показники публікаційної активності займають одне з перших місць у всіх звітах і моніторингах діяльності університету, розробники нового ресурсу приділили увагу відображенню цих показників на персоніфікованій сторінці науковця у вигляді таблиці, яка демонструє їх наявність в БД Scopus, Web of Science, Google Scholar. Нині відомості про кількість публікацій, їх цитування, h-індекс автора вносяться в ручному режимі і коригуються співробітниками бібліотеки щоквартально і обов'язково вказується дата актуалізації, щоб забезпечити достовірність інформації у певний період. У перспективі планується автоматизувати процес оновлення даних про поточні цифрові значення цих показників [4].

Створений ресурс дозволяє здійснювати два види стандартного пошуку: за прізвищем співробітника і за місцем роботи. В першому випадку користувач

повинен лише вибрати зі списку прізвище автора статті, інший вид пошуку орієнтовано на структуру університету і відображає склад навчально-наукових інститутів та кафедр.

Для ефективності роботи з відстеження публікацій авторів-співробітників ХНТУСГ, що індексуються саме базами даних Scopus та Web of Science Core Collection, фахівцями бібліотеки в даному ресурсі створено окремий розділ «Публікації авторів ХНТУСГ в Scopus, WoS за роками». Він має вигляд таблиць, де для зручності наукометричних досліджень виділено: назву публікацій, вихідні дані, перелік співавторів з інтерактивними посиланнями до персоніфікованих сторінок тих з них, хто афільований з університетом. Додатково вказується інформація якою саме базою (Scopus чи WoS, або обома разом) індексується кожна публікація, що є важливим для уникнення дублювання у показниках публікаційної активності університету.

Ресурс Веб-портфоліо постійно підтверджує свою доцільність під час проведення інформаційних заходів, в індивідуальному консультуванні, забезпечуючи прозорість, відкритість, актуальність і надійність інформації, яка супроводжує науковий і освітній процеси в ХНТУСГ. Він активно використовується у довідковій роботі, для оцінки наукової діяльності університету або окремого вченого, при підготовці документів до щорічного звіту, конкурсу на заміщення вакантної посади, при ліцензуванні спеціальностей, атестації, акредитації, та для самопрезентації діяльності автора-науковця. Крім того, адміністрація університету має можливість здійснювати безперервну діагностику результатів праці співробітників і використовувати її при формуванні рейтингу структурних підрозділів та науковців [3].

Надаючи комплексну інформацію про наукову діяльність автора-науковця, відстежуючи його публікаційну активність і присутність в основних наукометричних базах даних, ресурс має також і певні важелі впливу на наукометричні процеси в університеті в цілому. Підтвердженням цьому став липневий рейтинг Webometrics 2021 року, у якому ХНТУСГ піднявся відразу на 94 позиції порівняно із січневим рейтингом цього ж року (був на 170 місці) [6]. Передувало таким показникам здійснення великих обсягів роботи з профілями науковців, інформація про які зібрана у «Веб-портфоліо».

Як відомо, рейтинг Webometrics є найбільшим академічним рейтингом закладів вищої освіти, сформований на основі незалежних, об'єктивних, відкритих даних присутності в Інтернеті і впливу університетів з усього світу. Через те, що ХНТУСГ займав у цьому рейтингу місце, нижче очікуваної позиції, бібліотекою були проаналізовані індикатори оцінювання і динаміка показників за різні роки. В результаті проведеної роботи виявлено, що один з трьох показників, за яким обраховується рейтинг, а саме «TRANSPARENCY (or OPENNESS) Top cited researchers», який надає оцінку профілів науковців в Google

---

Scholar Citations, можна підвищити за рахунок їх стовідсоткової наявності і правильності оформлення, адже «інституційними профілями вважаються профілі співробітників, які вказали повну офіційну назву навчального закладу та корпоративну пошту в домені університету. При підрахунку рейтингу враховуються дані з 210 найкращих профілів університету в Google Scholar Citations» [5].

Фахівцями бібліотеки було проведено копітку роботи з вивірення персональної присутності кожного науковця ХНТУСГ в базі Google Scholar і здійснено оцінку правильності оформлення їх особистих профілей. Залучившись підтримкою адміністрації університету, бібліотека наполегливо рекомендувала університетським вченим відкоригувати профілі відповідно до встановлених норм, забезпечити повноту і достовірність відображення своїх публікацій в ньому. Досвід спільної злагодженої роботи фахівців бібліотеки і науковців дозволив зробити висновок, що ресурс «Веб-портфоліо» став надійною платформою для заповнення прогалін у авторських профілях Google Scholar, часто надаючи відомості навіть про ті публікації, які самими авторами не були обліковані у власних архівах [2]. Результат перевершив сподівання, адже саме за шкалою рангу відкритості ХНТУСГ обійняв 29 позицію, що у підсумку і забезпечило нам у даному рейтингу 76 місце серед українських ЗВО.

Отже, електронний ресурс «Веб-портфоліо науковців ХНТУСГ» – це сучасний інструмент не тільки для презентації напрацювань науковців, але й для здійснення моніторингу та аналітичного супроводу науково-публікаційної діяльності ХНТУСГ, який дозволяє, бачити присутність кожного вченого університету в наукометричних базах, візуалізує наукометричні показники в них і забезпечує доступ до повної і достовірної інформації про науковий доробок вченого.

ЛІТЕРАТУРА

1. WEB-портфоліо науковців ХНТУСГ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://internal.khntusg.com.ua/athra/web/index.php>.
2. Мартиненко Н. Є. Створення системи моніторингу публікаційної активності науковців ХНТУСГ та облік наукового надбання: [Електронний ресурс] // Бібліотечно-інформаційне середовище як драйвер змін і інновацій в освіті: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 24-25 жовтня 2019 р. – Харків: ХНТУСГ, 2019. – С. 35-42.
3. Панарін Г. Модуль «Вебпортфоліо вченого» як інструмент презентації наукометричних даних вчених / Г. Панарін, С. Панарін // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 1. – С. 11-15.

---

4. Ніколаєнко Н. М. Наукометрія в бібліотечній діяльності: досвід, проблеми, завдання [Текст] / Н. М. Ніколаєнко, О. М. Рибальченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 6-9.

5. 76 місце ХНТУСГ в рейтингу Webometrics: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://khntusg.com.ua/76-misce-hntusg-v-rejtingu-webometrics/>.

6. Ranking Web of Universities (Webometrics): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://webometrics.info/en/current_edition.

WEB PORTFOLIO OF SCIENTISTS AS A TOOL OF INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF SCIENCE AT THE UNIVERSITY

Natalia Nikolaenko

Olena Rybalchenko

State Biotechnological University

Scientific Library

Abstract: *The article highlights the experience of solving problems of information and analytical activities in the Scientific Library of KhNTUSG (now - NB SBTU) with the help of the created electronic information resource «Web-portfolio of scientists of KhNTUSG».*

Keywords: *university library, profiles of scientists, scientometrics, information-analytical activity*